

Van salderen naar off-grid

Als particuliere opwekker vind ik de salderingsregeling fijn en gelukkig heeft minister Wiebes deze onlangs verlengd van 2021 naar 2023. Deze wordt vervolgens tot 2031 stapsgewijs afgebouwd. Vervanging door een terugleversubsidie is te ingewikkeld. Ik vind de huidige regeling fijn, maar als netbeheerder zou ik er snel vanaf willen. Den Haag heeft een dilemma: de regeling stimuleert Henk en Ingrid om zonnepanelen te kopen, maar vormt gelijktijdig een risico voor de netstabiliteit en kost veel geld. Maar misschien keert de wal het schip.

Laat ik dicht bij huis beginnen: jaarlijks wek ik drieduizend kilowattuur op. In de zomer ben ik eigenlijk leverancier, in de winter vooral afnemer. De prijs waarvoor ik stroom koop en verkoop is altijd gelijk en staat los van de wet van vraag en aanbod. Eigenlijk zou zonnestroom 's nachts en in de winter door schaarste veel duurder moeten zijn dan overdag en in de zomer. Daar zit echter niet het pijnpunt van de overheid. Zij maakt zich druk over het 'belastingvoordeel' dat ik geniet, want over mijn eigen opwek betaal ik geen energiebelasting, opslag duurzame energie (ODE), btw, transportkosten of (fictieve) opslagkosten. De staat verdient niets aan mij, terwijl ik wel profiteer van een nutsvoorziening. Bovendien maakt salderen mij lui: er is geen prikkel om mijn wasmachine te draaien op eigen stroom. Laat staan dat ik nadenk over het opslaan van eigen stroom voor later gebruik.

De huidige salderingsregeling maakt het voor particulieren aantrekkelijk om te investeren in zonnepanelen. De terugverdienperiode is zo'n zeven jaar en bij de bank krijg je toch geen rente voor je spaarcenten. Salderen lijkt daarom goed voor het milieu. Aan de andere kant blijf ik 's nachts en in de donkere maanden gewoon grijze energie gebruiken en hebben de netbeheerders steeds meer moeite om pieken en dalen op te vangen. Hun deels antieke netwerken zijn geoptimaliseerd voor gecentraliseerde en stabiele stroomproductie met kolen-, gas- en kerncentrales. Met grote fluctuaties kunnen ze slecht omgaan. Ze moeten fors investeren in modernisering en weigeren zelfs sommige nieuwe zonneparken aan te sluiten op het stroomnet. Dromen zij misschien, net als ik, over meer energieautonomie? Waarbij op ieder niveau

vraag en aanbod worden geoptimaliseerd: huishoudens die vooral stroom verbruiken als ze deze opwekken en reststroom opslaan voor tijden van schaarste, burens die onderling stroom met elkaar verhandelen en steden die zelf pieken en dalen bufferen. De druk op het centrale 'grid' wordt dan een stuk kleiner.

Salderen stimuleert misschien de aanschaf van zonnepanelen, maar maakt de stroomvoorziening kwetsbaar, duur en remt innovatie. Dan klinkt afschaffing van de regeling ineens heel logisch. Maar misschien gaan creatieve huiseigenaren nog wel een stap verder en willen ze 'off-grid' om te ontsnappen aan toekomstige belastingdruk en leveringsonzekerheid. Bovendien is hun solidariteit met de geglobaliseerde energiemarkt flinterdun. Mensen die kiezen voor meer autonomie zoeken slimme innovaties voor stroomproductie- en opslag. Ze willen zelf stroom verhandelen binnen kleinschalige 'smart grids'. Meer burgerlijke autonomie, een kleiner probleem voor de netbeheerders en uitdagende klussen voor de installatiebranche: is dat geen mooie win-win?



René Notenbomer

Business developer, columnist en
kwartiermaker duurzaamheid

Koppeling

Uitgave van 
Nr. 3 2019



Renovatieproject: van vervallen schoolgebouw naar modern medisch centrum



KLIMAATAKKOORD:
wat betekenen de plannen
voor de installateur?